

Försvarsutskottet

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lagar om ändring av lagen om militär disciplin och brottsbekämpning inom försvarsmakten, 6 § i lagen om Enheten för utredning av grå ekonomi och 31 § i lagen om gränsbevakningsväsendets förvaltning

INLEDNING

Remiss

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lagar om ändring av lagen om militär disciplin och brottsbekämpning inom försvarsmakten, 6 § i lagen om Enheten för utredning av grå ekonomi och 31 § i lagen om gränsbevakningsväsendets förvaltning (RP 61/2021 rd): Ärendet har remitterats till försvarsutskottet för betänkande och till förvaltningsutskottet för utlåtande.

Utlåtande

Följande utlåtande har lämnats i ärendet:

- förvaltningsutskottet FvUU 20/2021 rd

Sakkunniga

Utskottet har hört

- regeringssekreterare Katariina Kuhanen, försvarsministeriet
- överinspektör Outi Leinonen, inrikesministeriet
- äldre justitieombudsmannasekreterare Kristian Holman, riksdagens justitieombudsmans kansli
- militärjurist Jouni Pulkkinen, Huvudstaben
- kriminalinspektör Tommi Reen, centralkriminalpolisen
- polisinspektör Kimmo Ulkuniemi, Polisstyrelsen
- avdelningsdirektör Kalevi Passila, Helsingfors tingsrätt
- tullöverinspektör Juha Vilkkö, Tullen
- ordförande Ville Viita, Officersförbundet
- ordförande Jyrki Surkka, Underofficersförbundet rf
- ordförande Jyrki Lukkarinen, Befälsförbundet rf
- ordförande Aaro Mäkelä, Finlands Reservofficersförbund rf
- vice ordförande Ismo Nöjd, Reservistförbundet
- chefsjurist Juha Jalkanen, Finlands Fredsbevararförbund rf.

Skriftligt yttrande har lämnats av

- arbets- och näringsministeriet

Betänkande FsUB 1/2021 rd

- skyddspolisen.

Inget yttrande av

- kommunikationsministeriet
- Dataombudsmannens byrå.

PROPOSITIONEN

Regeringen föreslår att lagen om militär disciplin och brottsbekämpning inom försvarsmakten, lagen om Enheten för utredning av grå ekonomi och lagen om gränsbevakningsväsendets förvaltning ändras. Lagen om militär disciplin och brottsbekämpning inom försvarsmakten föreslås bli kompletterad med bestämmelser om huvudstabens och polisens självständiga rätt att bestämma att förundersökning ska inledas. I lagen föreslås dessutom flera andra mindre ändringar som bland annat gäller handräckning från andra förundersökningsmyndigheter samt bestämmelserna om undantagsförhållanden och störningar under normalförhållanden.

Syftet med propositionen är att säkerställa att lagstiftningen om förundersökning av militära brott är uppdaterad, så att det straffrättsliga ansvaret realiseras effektivt inom Försvarsmakten. De föreslagna ändringarna medför aningen mer arbete för huvudstaben, men de kräver inte ytterligare resurser.

Lagarna avses träda i kraft den 1 juli 2021.

UTSKOTTETS ÖVERVÄGANDEN

Propositionens syften

(1) Regeringen föreslår att lagen om militär disciplin och brottsbekämpning inom försvarsmakten (255/2014), lagen om Enheten för utredning av grå ekonomi (1207/2010) och lagen om gränsbevakningsväsendets förvaltning (577/2005) ändras. Ändringarna har inte några konsekvenser för de grundläggande lösningarna inom det militära disciplinsystemet, utan de preciserar närmast den gällande regleringen. De sakkunniga som utskottet har hört framhåller att syftet med propositionen är att säkerställa att lagstiftningen om förundersökning av militära brott är aktuell, så att det straffrättsliga ansvaret realiseras effektivt inom Försvarsmakten.

(2) Sammantaget sett tillstyrker försvarsutskottet lagförslagen i propositionen, men med följande synpunkter och ändringsförslag. Lagarna avses träda i kraft den 1 juli 2021.

Om särdragen i det militära disciplinsystemet

(3) Med militärdisciplinförfarande avses en straffprocess som omfattar förundersökning av ett militärt brott och ett särskilt disciplinärt förfarande där det för en gärning kan påföras ett disciplinstraff eller dömas ut ett straff i en militärrättegång på det sätt som föreskrivs i lagen om militär disciplin och brottsbekämpning inom försvarsmakten eller i militära rättegångslagen (326/

Betänkande FsUB 1/2021 rd

1983). Militärdisciplinförfarandet är ett överordnat begrepp för disciplinärt förfarande, som är ett särskilt led i den straffprocess som följer på förundersökning, där den disciplinära förmannen avgör ärendet i ett disciplinärt förfarande eller, om det inte finns förutsättningar för det, överför ärendet till åklagaren för åtalsprövning.

(4) Totalreformen av försvarsmaktens militärdisciplinförfarande genomfördes i början av förra årtiondet (RP 30/2013 rd), och lagen om militär disciplin och brottsbekämpning inom försvarsmakten (255/2014) trädde i kraft den 1 maj 2014. Även då ansågs det nödvändigt att bevara ett militärdisciplinärt förfarande separat från den övriga straffprocessen. Den föregående reformen genomfördes 1983.

(5) Utredningen och behandlingen av brott som gäller soldater har separerats från det normala straffprocessuella förfarandet. Försvarsmaktens militärdisciplinförfarande säkerställer upprätthållandet av den inre disciplinen och ordningen och regleras i lagen om militär disciplin och brottsbekämpning inom försvarsmakten. Militärdisciplinförfarandet jämföras med en påskyndad och förenklad straffprocess. Det innefattar element av alla skeden i en straffprocess (RP 30/2013 rd, s. 6). Disciplinärt förfarande är bara tillämpligt i enkla och klara ärenden. Merparten av de disciplinära ärendena handlar om brott mot och försummelser av Försvarsmaktens interna ordningsregler.

(6) Enligt erhållen utredning har disciplinförfarandet fortfarande, både under normala förhållanden och under undantagsförhållanden, en viktig betydelse med tanke på ett effektivt utförande av Försvarsmaktens uppgifter. Det disciplinära förfarandet har betraktats som en fungerande lösning och som en viktig del av värnpliktssystemet. Största delen (ca 95 procent) av de disciplinära påföljderna påförs fortfarande personer som fullgör beväringstjänst eller frivillig militärtjänst för kvinnor. Enligt de experter som utskottet har hört ska reglerna i ett militärt kommandomål vara desamma för alla soldater, även för Försvarsmaktens yrkesmilitärer, som ingår i samma militärt organiserade trupp. Det kan således anses motiverat med tanke på likabehandlingen att militärdisciplinförfarandet också gäller yrkesmilitärer.

(7) Om det nuvarande militärdisciplinsystemet slopades, skulle det innebära att cirka 3 000 i strafflagen avsedda militära brott skulle överföras till polisen och behandlas i normalt bötes- och åtalsförfarande. Det här vore enligt utskottet inte ett ändamålsenligt sätt att utnyttja myndighetsresurser.

Beslut om förundersökning

(8) Enligt de gällande bestämmelserna kan huvudstaben inte självständigt inleda förundersökning, utan för detta krävs alltid ett beslut av den disciplinära förmannen. Polisen kan inte heller självständigt besluta att förundersökning ska inledas. Förundersökningen görs av truppförbandet, huvudstaben eller polisen. Åklagaren har rätt att bestämma att förundersökning ska göras, men enligt erhållen utredning har det i praktiken varit ovanligt.

(9) Alla misstänkta militära brott kommer inte nödvändigtvis till den behöriga disciplinära förmannens kännedom. Huvudstabens bristande behörighet har enligt motiveringen aktualiserats i fall där huvudstaben har underrättats om ett misstänkt brott där tröskeln för förundersökning kan

Betänkande FsUB 1/2021 rd

anses ha överskridits, men när huvudstaben överfört ärendet till den behöriga disciplinära förmannen för avgörande har denne inte vidtagit åtgärder. Det är också möjligt att den disciplinära förmannen i vissa situationer beslutar att inleda förundersökning och gör en begäran om utredning i ett ärende där det inte finns skäl att misstänka brott. Huvudstaben gör då en framställning till åklagaren om begränsning av förundersökningen.

(10) Utskottet anser det motiverat att det till lagen fogas bestämmelser om att Försvarsmaktens assessor eller en militärjurist som är huvudstabens undersökningsledare (28 a §) och polisen (28 b §) självständigt kan inleda en förundersökning utan beslut av den disciplinära förmannen. Den disciplinära förmannen ska i bägge fallen underrättas om ett beslut om att inleda förundersökning, om inte detta äventyrar genomförandet av förundersökningen. Genom ändringarna effektiviserar förverkligandet av straffansvaret inom försvarsmakten och undersökningens oberoende förbättras. Syftet med den föreslagna regleringen är dock inte att undanröja eller minska den disciplinära förmannens ansvar för inledande av förundersökning, utan att komplettera regleringen.

(11) Eftersom Gränsbevakningsväsendets organisation avviker från Försvarsmaktens organisation finns det i 31 § 4 mom. i lagen om gränsbevakningsväsendets förvaltning (577/2005) ett bemyndigande att genom förordning av statsrådet utfärda bestämmelser om de tjänstemän som i Gränsbevakningsväsendets organisation har rätt att fatta vissa beslut och vidta vissa åtgärder enligt lagen om militär disciplin och brottsbekämpning inom försvarsmakten. Det föreslås att denna bestämmelse i lagen om gränsbevakningsväsendets förvaltning ändras så att bestämmelser om också de tjänstemän som i fortsättningen har motsvarande självständiga rätt att besluta om förundersökning som försvarsmaktens assessor och huvudstabens undersökningsledare utfärdas genom förordning av statsrådet.

(12) Enligt gällande 39 § har polisen av ett särskilt skäl rätt att på eget initiativ överta ett ärende, där huvudstaben gör förundersökning, för att undersöka det. Med stöd av bestämmelsen kan överlappande arbete hos olika myndigheter undvikas, vilket effektiviserar myndighetssamarbetet. Bestämmelsen möjliggör dock för närvarande inte att polisen övertar undersökningen av ett ärende som undersöks vid ett av Försvarsmaktens truppförband. Enligt den utredning som fått är denna avgränsning inte konsekvent med avseende på polisens behörighet och det föreslås att polisens så kallade övertagningsrätt utvidgas till denna del.

(13) Det föreslås också att bestämmelsen om anmälningsskyldighet i 40 § kompletteras så att den disciplinära förmannen ska underrätta polisen om en åtgärd som han eller hon har inlett för att utreda ett brott. För närvarande gäller denna skyldighet endast tjänstemän som sköter förundersökning vid huvudstaben. Försvarsmakten beslutar tillsammans med polisen vilka brott som omfattas av anmälningsskyldigheten samt om anmälningsförfarandet. Enligt motiveringen är avsikten att polisen ska underrättas endast om de allvarligaste militära brotten.

Handräckning

(14) I lagen om militär disciplin och brottsbekämpning inom försvarsmakten finns inga bestämmelser om handräckning till försvarsmakten från andra myndigheter. I 38 § föreskrivs dock om assistans av polisen och samverkan med polisen. Om Huvudstaben inte har behörighet att vidta en åtgärd som behövs för skötseln av ett uppdrag som gäller förundersökning, kan polisen på skrift-

Betänkande FsUB 1/2021 rd

lig begäran av en tjänsteman vid huvudstaben som sköter förundersökningen vidta en sådan enskild åtgärd som polisen har befogenhet till. Enligt motiveringen till bestämmelsen (RP 30/2013 rd) avses det inte lämnande av handräckning i paragrafen. Den assistans som polisen ger ska vara ett slags mellanform mellan handräckning och samverkan, vilket främjar smidigt informationsutbyte och en förnuftig resursanvändning hos myndigheterna.

(15) Polisens ovan nämnda assistans är för närvarande begränsad till förundersökning som görs av huvudstaben och till situationer där huvudstaben saknar behörighet. Enligt motiveringen möjliggör den gällande regleringen inte polisens assistans till huvudstaben i en situation där huvudstaben är behörig att vidta en åtgärd, men saknar exempelvis tillräcklig sakkunskap för åtgärden. I den gällande lagen finns det inga bestämmelser alls om assistans eller handräckning som ges av Gränsbevakningsväsendet eller Tullen. I lagen föreskrivs inte heller om polisens eller någon annan förundersökningsmyndighets handräckning till Försvarmaktens truppförband, där största delen av förundersökningarna av militära brott utförs. I dessa situationer har ansvaret för undersökningen i praktiken helt överfört till polisen, även om det endast skulle ha funnits behov att genomföra ett enskilt förhör eller någon annan förundersökningsåtgärd.

(16) Enligt 9 kap.1 § 1 mom. i polislagen ska polisen på begäran ge andra myndigheter handräckning, om så bestäms särskilt. Polisen ska ge andra myndigheter handräckning också för fullgörande av en lagstadgad tillsynsskyldighet, om den myndighet som begär handräckning hindras i sin tjänsteutövning. Bestämmelser om Gränsbevakningsväsendets skyldighet att ge handräckning till bland annat Försvarmakten finns i 77 § 2 mom. i gränsbevakningslagen (578/2005) och bestämmelser om Tullens handräckning till en annan myndighet i 100 § 1 mom. i tullagen (304/2016).

(17) Det föreslås att det till lagen fogas en ny bestämmelse om polisens, Gränsbevakningsväsendets och Tullens handräckning till Försvarmakten (38 a §). Försvarmakten har i fortsättningen rätt att av dessa myndigheter få behövlig handräckning för att utföra ett uppdrag med anknytning till utredning av brott enligt lagen om militär disciplin och brottsbekämpning inom försvarmakten. I praktiken kan andra förundersökningsmyndigheter ge handräckning exempelvis genom att höra parter eller vittnen. Försvarmakten har rätt att få handräckning, om handräckningen kan ges utan att detta äventyrar utförandet av andra lagstadgade uppgifter vid den myndighet som ger handräckningen. Utskottet konstaterar att den föreslagna bestämmelsen om andra förundersökningsmyndigheters handräckning till försvarmakten förtydligar regleringen och effektiviserar myndighetssamarbetet vid förundersökning. Dessutom är det viktigt att på samma sätt som i fråga om bestämmelserna om handräckning i allmänhet se till att lämnandet av handräckning inte leder till hinder eller fördröjning i fråga om skötseln av de egna uppgifterna hos den myndighet som ger handräckningen.

Övrigt

(18) Utskottet understryker vikten av att myndigheternas olika roller definieras klart och exakt i lagstiftningen. Det är viktigt att exempelvis bestämmelserna om olika förundersökningsmyndigheter inte i onödan avviker från varandra. Utskottet påpekar att det av motiveringen till regeringens proposition framgår att justitieministeriet för närvarande bereder ändringar i militära rätte-

Betänkande FsUB 1/2021 rd

gångslagen. Också i detta sammanhang bör man se till att polisens och Försvarsmaktens roller vid förundersökningen förblir tydliga.

(19) Försvarsutskottet konstaterar att propositionen inte ändrar krishanteringsstyrkornas disciplinära ställning och därför har tillämpningen av bestämmelserna i krishanteringsstyrkorna inte behandlats närmare i propositionen. Propositionen gäller inte heller utredningar av olyckor och tillbud. Vid undersökning av sådana situationer är det fråga om en process som är helt åtskild från förundersökning.

(20) Slutligen betonar utskottet att det efter att lagreformerna trätt i kraft är viktigt att Försvarsmakten ser till att den egna personalen får utbildning för att konsekvenserna av den nya regleringen ska vara kända i försvarsmaktens alla truppförband.

DETALJMOTIVERING

1. Lag om ändring av lagen om militär disciplin och brottsbekämpning inom försvarsmakten

40§. Anmälningsskyldighet. Avsikten är inte att på finska ändra rubriken för 40 § i den gällande lagen (Anmälningsskyldighet, på finska Ilmoittamisvelvollisuus). Utskottet föreslår att termen ”Ilmoitusvelvollisuus” i propositionen byts ut mot ”Ilmoittamisvelvollisuus”, så att detta blir klart.

I 40 § 2 mom. finns ett skrivfel i den finska texten, som upprepas i såväl detaljmotiven som parallelltexten ("Kurinpitoesimiehen on ilmoitettava poliisille käynnistämään toimenpiteestä rikoksen selvittämiseksi"). Bestämmelsens rätta lydelse är: "Kurinpitoesimiehen on ilmoitettava käynnistämääseen toimenpiteestä rikoksen selvittämiseksi".

FÖRSLAG TILL BESLUT

Försvarsutskottets förslag till beslut:

Riksdagen godkänner lagförslag 2 och 3 i proposition RP 61/2021 rd utan ändringar.

Riksdagen godkänner lagförslag 1 i proposition RP 61/2021 rd med ändringar. (Utskottets ändringsförslag)

Utskottets ändringsförslag

1.

Lag

om ändring av lagen om militär disciplin och brottsbekämpning inom försvarsmakten

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om militär disciplin och brottsbekämpning inom försvarsmakten (255/2014) 27, 35, 39, 40, 44, 94, 98 och 128 §,
av dem 27 § sådan den lyder i lag 592/2019, och
fogas till lagen nya 28 a och 28 b §, till 36 §, sådan den lyder i lag 592/2019, ett nytt 4 mom. och till lagen nya 38 a och 130 a § som följer:

27 §

Förrättande av förundersökning

När ett brott som avses i militära rättegångslagen har kommit till en disciplinär förmans kännedom eller när det finns skäl att misstänka att ett sådant brott har begåtts, ska den disciplinära förmannen utan dröjsmål se till att förundersökning görs och att en anmälan om brottet registreras i enlighet med 3 kap. 1 § i förundersökningslagen. Vid undersökningen tillämpas utöver denna lag vad som föreskrivs om förundersökning i brottmål.

Förundersökning ska också göras när en åklagare som avses i 4 § 1 mom. i militära rättegångslagen förordnar det.

Förundersökningen av ett brott som en tjänsteman vid Försvarsmaktens underrättelsetjänst misstänks för ska göras av huvudstaben i enlighet med 35—41 §.

28 a §

Förundersökning på huvudstabens initiativ

Utöver vad som föreskrivs i 27 och 28 § kan Försvarsmaktens assessor eller en militärjurist som är huvudstabens undersökningsledare besluta om inledande av förundersökning i enlighet med 3 kap. 3 § i förundersökningslagen. Bestämmelser om när förundersökning inte behöver göras och när förundersökningen får läggas ned samt bestämmelser om begränsning av förundersökningen finns i förundersökningslagen, och bestämmelser om avslutande av förundersökning finns i 41 § i denna lag. Den disciplinära förmannen ska underrättas om ett beslut om att inleda förundersökning, om inte detta äventyrar genomförandet av förundersökningen.

Bestämmelser om förundersökning som görs av huvudstaben finns dessutom i 35 §.

Betänkande FsUB 1/2021 rd

28 b §

Förundersökning på polisens initiativ

Utöver vad som föreskrivs i 27, 28 och 28 a § kan polisen besluta om inledande av förundersökning i enlighet med 3 kap. 3 § i förundersökningslagen. Den disciplinära förmannen eller huvudstaben ska underrättas om ett beslut om att inleda förundersökning, om inte detta äventyrar genomförandet av förundersökningen.

35 §

Förundersökning som görs av huvudstaben

Huvudstaben kan på begäran av en disciplinär förman eller efter beslut av en tjänsteman som avses i 28 a § göra förundersökning, när

- 1) ett brott behandlas som ett militärt rättegångsärende eller i ett militärdisciplinförfarande,
- 2) för brottet föreskrivs straff i 40 kap. i strafflagen och den som misstänks för brottet är en militärperson i försvarsmaktens tjänst,
- 3) för brottet föreskrivs straff i 40 kap. i strafflagen och den som misstänks för brottet är en annan person i försvarsmaktens tjänst än en militärperson, förutsatt att också en militärperson på sannolika skäl kan misstänkas för brottet,
- 4) det är fråga om ett brott som avses i 2 § 2 mom. i militära rättegångslagen och som har begåtts inom ett område, på ett fartyg, i ett luftfartyg eller ett fordon som är i försvarsmaktens besittning eller det riktar sig mot försvarsmaktens egendom och har begåtts i en tjänstgöringsuppgift och den som misstänks för brottet är en annan person i försvarsmaktens tjänst än en militärperson, förutsatt att också en militärperson på sannolika skäl kan misstänkas för brottet.

Huvudstaben ska göra förundersökning, om en åklagare som avses i 4 § 1 mom. i militära rättegångslagen förordnar detta.

36 §

Huvudstabens tjänstemän som sköter förundersökning

Vid förundersökning som görs av huvudstaben ska undersökningsledaren vara en anställningsberättigad tjänsteman som avses i 1 mom. 1 punkten.

38 a §

Polisens, Gränsbevakningsväsendets och Tullens handräckning till Försvarsmakten

Försvarsmakten har rätt att av polisen, Gränsbevakningsväsendet och Tullen få behövlig handräckning för att utföra en i denna lag föreskriven uppgift med anknytning till utredning av brott. Försvarsmakten har rätt att få handräckning, om handräckningen kan ges utan att detta äventyrar utförandet av andra lagstadgade uppgifter vid den myndighet som ger handräckningen.

Betänkande FsUB 1/2021 rd

39 §

Överföring av ett uppdrag till polisen

Om undersökningens opartiskhet eller brottets allvarlighet förutsätter det, ska förundersökningen i dess helhet överföras till polisen. Ett uppdrag kan även annars föras över till polisen när ärendets art kräver det. Polisen har också av ett särskilt skäl rätt att på eget initiativ överta undersökningen av ett brott som avses i militära rättegångslagen.

40 §

Anmälningsskyldighet

De tjänstemän vid huvudstaben som sköter förundersökning ska till polisen anmäla ett brott som avses i 35 §, en åtgärd som de har inlett för att utreda brottet samt utan onödigt dröjsmål om de använder hemliga tvångsmedel som nämns i 37 § för att utreda brottet.

En disciplinär förman ska underrätta polisen om en åtgärd som han eller hon vidtagit för att utreda ett brott.

Försvarsmakten beslutar tillsammans med polisen vilka brott som omfattas av anmälningsskyldigheten enligt denna paragraf samt om anmälningsförfarandet. Uppgifterna får lämnas ut med hjälp av en teknisk anslutning eller annars elektroniskt.

44 §

Rätt att få uppgifter av en privat sammanslutning

Huvudstaben har rätt att av en privat sammanslutning få uppgifter som är nödvändiga för utredning av brott även om sammanslutningens medlemmar, revisorer, verkställande direktör, styrelsemedlemmar eller arbetstagare är bundna av företagshemlighet, bankhemlighet eller försäkringshemlighet.

Huvudstaben har rätt att av ett teleföretag och en sammanslutningsabonnent få kontaktuppgifter om en sådan teleanslutning som inte nämns i en offentlig katalog, eller uppgifter som specificerar en teleanslutning, en e-postadress, en annan teleadress eller teleterminalutrustning, om uppgifterna behövs i ett enskilt fall för utredning av brott. Huvudstaben har motsvarande rätt att få distributionsadressuppgifter av en sammanslutning som bedriver postverksamhet.

94 §

Tillämpning av bestämmelserna i kapitlet

Bestämmelserna i detta kapitel tillämpas under undantagsförhållanden som avses i 3 § 1 och 2 punkten i beredskapslagen (1552/2011) och vid försvarstillstånd som avses i 1 § i lagen om försvarstillstånd (1083/1991). Bestämmelserna i 98—100, 103 och 104 § i detta kapitel tillämpas även vid repetitionsövningar som avses i 32 § 3 mom. i värnpliktslagen och vid extra tjänstgöring som avses i 83 § i den lagen.

Betänkande FsUB 1/2021 rd

98 §

Befogenheter för tjänstemän vid huvudstaben som sköter förundersökning

Utöver vad som föreskrivs i 36 § 1 mom. 1 punkten, kan en sådan tjänsteman vid huvudstaben som har avlagt polisunderbefälsexamen eller som uppfyller behörighetsvillkoren för överkonstaplar eller kriminalöverkonstaplar enligt de bestämmelser som utfärdats med stöd av 15 § i polisförvaltningslagen (110/1992) vara undersökningsledare vid förundersökning av ett brott som avses i 35 §.

128 §

Övervakning som försvarsministeriet utför

Det protokoll som upprättas över användningen av hemliga tvångsmedel enligt 37 § och användningen av hemliga metoder för inhämtande av information enligt 89 § 1 mom. ska lämnas till försvarsministeriet.

Försvarsministeriet ska ges uppgifter om frågor med anknytning till Försvarsmaktens brottsbekämpning vilka är samhälleligt eller ekonomiskt betydelsefulla eller tillräckligt allvarliga för att betraktas som betydelsefulla. Försvarsministeriet har rätt att få uppgifterna trots sekretessbestämmelserna.

Vid organiserandet och övervakningen av användningen av hemliga tvångsmedel och hemliga metoder för inhämtande av information samt vid registreringen av åtgärder och i de utredningar som ska ges för övervakningen ska tvångsmedelslagen och polislagen iakttas.

130 a §

Tjänstemärke, skyldighet att ange sin ställning som tjänsteman samt identifiering i fråga om tjänstemän som sköter brottsbekämpningsuppdrag inom försvarsmakten

Bestämmelser om de i 36 och 87 § avsedda tjänstemännens tjänstemärke utfärdas genom förordning av försvarsministeriet. Tjänstemännen ska medföra tjänstemärket vid utförandet av tjänsteuppdrag.

En tjänsteman ska vid behov presentera sig som en i 1 mom. avsedd tjänsteman för den som är föremål för en åtgärd och på begäran visa upp sitt tjänstemärke, om presentationen eller uppvisandet kan ske utan att åtgärden äventyras.

Försvarsmakten ska se till att en tjänsteman som har utfört ett tjänsteuppdrag vid behov kan identifieras.

Denna lag träder i kraft den 20 .

2.

Lag

om ändring av 6 § i lagen om Enheten för utredning av grå ekonomi

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om Enheten för utredning av grå ekonomi (1207/2010) 6 § 1 mom. 11 punkten,
sådan den lyder i lag 308/2016, som följer:

6 §

Syftet med fullgöranderapporter

Fullgöranderapporter utarbetas till stöd för

11) polisens, Gränsbevakningsväsendets eller Försvarsmaktens verksamhet vid förebyggande och utredning av brott eller för Tullens verksamhet vid förundersökningar, om det maximistraff som föreskrivs för brottet är fängelse i minst ett år och brottet misstänks ha begåtts inom organisationens verksamhet eller genom att organisationen har utnyttjats,

Denna lag träder i kraft den 20 .

3.

Lag

om ändring av 31 § i lagen om gränsbevakningsväsendets förvaltning

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om gränsbevakningsväsendets förvaltning (577/2005) 31 § 4 mom., sådant det
lyder i lag 266/2014, som följer:

Betänkande FsUB 1/2021 rd

31 §

Tillämpning av bestämmelserna om militära brott

Genom förordning av statsrådet utfärdas, i fråga om Gränsbevakningsväsendet, närmare bestämmelser om förfarandet vid förundersökning i militära rättegångsärenden samt om disciplinära förmän enligt 10 § i lagen om militär disciplin och brottsbekämpning inom försvarsmakten, om i 28 a § i den lagen avsedda tjänstemän som har rätt att inleda förundersökning, om lämnande av utlåtanden enligt 33 § i den lagen och om verkställighet av varning enligt 75 § i den lagen.

Denna lag träder i kraft den 20 .

Helsingfors 9.6.2021

I den avgörande behandlingen deltog

ordförande Ilkka Kanerva saml
vice ordförande Jari Ronkainen saf
medlem Anders Adlercreutz sv
medlem Atte Harjanne gröna
medlem Timo Heinonen saml
medlem Eeva Kalli cent
medlem Jukka Kopra saml
medlem Joonas Könttä cent
medlem Markus Mustajärvi vänst
medlem Juha Mäenpää saf
medlem Riitta Mäkinen sd
medlem Veijo Niemi saf
ersättare Tuula Väättäinen sd.

Sekreterare var

utskottsråd Heikki Savola.